

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний педагогічний університет
імені Г.С. Сковороди

Факультет іноземної філології

До 215 річниці ХНПУ імені Г.С. Сковороди

МАТЕРІАЛИ
II СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ,
ПРИСВЯЧЕНОЇ МІЖНАРОДНОМУ ДНЮ СТУДЕНТА
(15 листопада 2019 року, місто Харків)

Харків

2019

УДК 81+82+371.3:811
ББК 74.580.268
М34

За загальною редакцією
кандидата філологічних наук, доцента **Т.В. Подуфалової**

*Затверджено редакційно-видавничою радою
Харківського національного педагогічного університету
імені Г.С. Сковороди*

(протокол №6 від 05.11.2019 р.)

М34 Матеріали II студентської науково-практичної конференції, присвяченої Міжнародному дню студента (15 листопада 2019 року, місто Харків) / За заг. редакцією канд. філол. наук, доц. Т.В. Подуфалової. Харків: ХНПУ імені Г.С. Сковороди, 2019. 89 с.

У збірці представлено матеріали II науково-практичної конференції магістрантів факультету іноземної філології Харківського національного педагогічного університету імені Г.С. Сковороди, присвячені актуальним проблемам іноземної філології та методики навчання іноземних мов.

Для викладачів, аспірантів і студентів філологічних факультетів закладів вищої освіти.

Видано за рахунок авторів

© Харківський національний педагогічний
університет імені Г.С. Сковороди, 2019

<i>Іванченко Олександра</i> . Квазіномінація як одна з основних особливостей роману антиутопії	35
<i>Карабут Анастасія</i> . Шляхи збереження авторського стилю в перекладі українською на прикладі роману Е. Берджеса «Механічний апельсин»	36
<i>Карачун Катерина</i> . Особливості використання автентичних документів у контексті ігор на уроках французької мови	37
<i>Карватська Анастасія</i> . Лексико-семантичне поле «Гостинність» у сучасній англійській мові	39
<i>Кільяченко Анастасія</i> . Концепт СВОБОДА як базовий концепт американської лінгвокультури	41
<i>Козловська Марина</i> . Поняття асоціативності в лінгвістиці	42
<i>Козубова Наталія</i> . Особливості дослідження рекламного дискурсу	43
<i>Колісник Інна</i> . Der deutschsprachige gastronomische Diskurs	44
<i>Коробка Валерія</i> . Описи інтер'єру в романі Д. Лондона «Мартін Іден»	45
<i>Коробкова Світлана</i> . Ім'я персонажа в художньому тексті: функціонально-семантична типологія	47
<i>Костенко Наталія</i> . Неологізми в сучасному англомовному телевізійному дискурсі	48
<i>Костира Лілія</i> . Семантична класифікація фітонімів	49
<i>Курченко Світлана</i> . Газетний заголовок як поліфункціональний мовленнєвий акт	50
<i>Літовченко Андрій</i> . Аббревіація в англійській ортопедії: способи скорочення термінів	51
<i>Лук'янченко Анна</i> . Значення анаграми в романі Дена Брауна «Код да Вінчі»	52
<i>Мирошніченко Елеонора</i> . Літературний психологізм як художній феномен... ..	55
<i>Орел Аліна</i> . Особливості чоловічих та жіночих образів у романі Е. М. Ремарка «Мансарда Мрій»	56
<i>Персіянова Анастасія</i> . Роман Дж. Голсуорсі «Біла мавпа» в контексті неоромантизму	58
<i>Подлужна Дар'я</i> . Роль домашнього читання у вивченні французької мови, його функції та завдання	59
<i>Полковник Анастасія</i> . Моделювання історіографічної метапрози в романі М. Онтадже «Англійський пацієнт»	60
<i>Рибас Катерина</i> . Карнавальність як літературне явище	62
<i>Різник Даяна</i> . Використанні Інтернет-ресурсів у навчальному процесі	63
<i>Рог Олександра</i> . Сміслові компоненти концепту «кохання» в англійській пареміології	63

ПОНЯТТЯ АСОЦІАТИВНОСТІ В ЛІНГВІСТИЦІ

Марина КОЗЛОВСЬКА

Науковий керівник – кандидат філологічних наук, доцент І.В. Жарковська

Асоціативність, як феномен була об'єктом вивчення ще з давньогрецьких часів. Є багато робіт присвячених цьому поняттю у психології та філософії. Але в лінгвістиці «асоціативність» з'явилася набагато пізніше. Першим з лінгвістів про неї заговорив швейцарський лінгвіст Фердинанд де Соссюр.

Вчений першим дає повне визначення поняттю про асоціацію в лінгвістиці, а саме: «Асоціативність у лексичній підсистемі мови – це одне з ключових понять, що дає змогу репрезентувати парадигматичне (за смислом) та синтагматичне (на основі контактного та дистантного контекстів) групування слів. Семантико-стилістичний підхід до вивчення явища асоціативності зумовлює дослідження лексико-семантичної системи національної мови з позиції значення слів та їх уживання» (Ф. Соссюр). Далі проблематику асоціативних значень розробляли Дж. Ліч (G. Leech), Л. Залевська, Л. Чернейко, Н. Болотнова та інші.

Ми розглядаємо асоціативність в лексиці як спосіб утворення нових значень та смислів лексичних одиниць, які базуються на здатності носіїв мови встановлювати асоціативні зв'язки між старим та новим смислами за певним, культурно зрозумілим критерієм.

Розглянемо поняття асоціативності на прикладі номінативних одиниць на позначення коштовного каміння. Першим етапом дослідження стало виявлення узуально закріплених асоціативних зв'язків між буквальною та переносною значеннями слів за допомогою вивчення словникових дефініцій. В першу чергу слід визначити основне (референтне) значення каменю тобто, камінь, як коштовність, але нас цікавитимуть саме непрямі (переносні) значення.

Виявлено, що асоціації бувають за значимістю (value), за формою (shape), кольором (color). Наприклад: слово *diamond*, в значенні елементу опису або риси людини чи предмету: *Fred's a diamond! (an excellent or very special person or thing)*, тут ми спостерігаємо асоціацію за значимістю (value).

Інше значення слова-стимулу *diamond* в словнику: *A figure with four straight sides of equal length forming two opposite acute angles and two opposite obtuse angles: A sweater with a pale-blue diamond pattern*. Тут ми бачимо асоціацію за формою (shape).

Розглянемо ще один приклад: камінь *ruby*. Перше переносне словникове значення – *an intense purplish-red colour: The rich ruby liquid*. Це є яскравим прикладом асоціації за кольором (color).

Підсумовуючи вищесказане та приклади ми можемо стверджувати, що феномен асоціативності в лінгвістиці є дуже актуальним так як, поруч з прямим референтним, або денотативним, значенням слова існує ще й широка сфера того, що прийнято називати «асоціативним» значенням. Таким чином, слово стає центральним вузлом для цілої мережі образів.